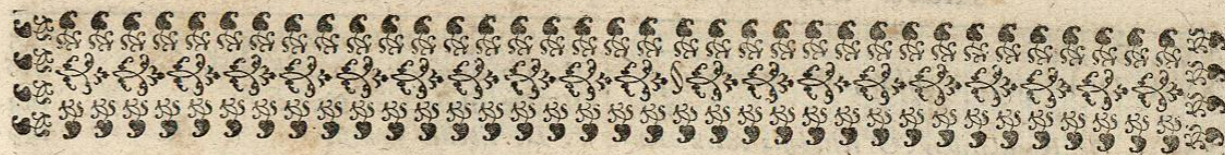

BENEVOLO LECTORI S.

AMice Lector, quo magis Reipubl. literariæ, & tibi consultum foret, hunc SEPTIMUM DECRETALIUM CONSTITUTIONUM APOSTOLICARUM, post SEXTUM, CLEMENTINAS & EXTRAVAGANTES, hæcenus editarum, & a doctissimo Viro D. Petro Matthæi J. C. Lugdunensi olim ita collectarum, & separatim impressarum, ac Illustr. D. Cardinali Cajetano inscriptarum, tot libris Canonicis, titulis & canonibus, accurata distinctione, respondentem, hic in calce Corporis Juris Canonici universi adjungere operæ pretium esse duximus: quo nimirum nihil restaret, quod plenam & perfectam cognitionem hujus Apostolici juris impedire posset. Præsertim cum constet, istas Constitutiones a DD. modernis passim, ab Historicis quoque allegari. Adjunximus etiam quibusdam in locis (ubi hoc necessarium videbatur) notas non inutiles. Tu igitur, Vir optime, nostro labore, & bona intentione contentus, illo utere, fruire. Vale.

INDEX TITULORUM
SEPTIMI DECRETALIUM.

LIBRI
SEPTIMI DECRETALIUM
PRIMI.

Tit. I.
DE summa Trinitate, & fide Catholica, 1
II. De rescriptis, & mandatis Apostolicis, 5
III. De electione, & electi potestate, 10
IV. De Cardinalibus, 14
V. De ætate & qualitate ordinandorum, 20
VI. De filiis Presbyterorum, *ibid.*
VII. De bonis Ecclesiæ alienandis, vel non, 21
VIII. De officio Legati, 27
IX. De Insulis novi orbis, 28
X. De beneficiorum collatione & impetratione, 30
XI. De reservationibus, 44
XII. De pensionibus, 50
XIII. De unionibus beneficiorum, *ibid.*
XIV. De resignationibus & permutationibus, 52
XV. De fructuum beneficii restitutione, 56

LIBRI
SEPTIMI DECRETALIUM
SECUNDI.

Tit. I.
DE foro competente & jurisdictionis ordinariæ potestate, 57
II. De invasoribus & occupatoribus bonorum Ecclesiæ, 66
III. De annatis, 72
IV. De jure patronatus, 80
V. De confessis, 82
Tom. II.

VI. De dolo & contumacia, 83
VII. De sequestris, 85
VIII. De interdicto, 87
IX. De appellationibus, 89
X. De dilationibus & cessionibus bonorum, 93
XI. De cambiis, 97
XII. De forma contrahendi censum, 98
XIII. De testamentis & ultimis voluntatibus, 99
XIV. De nautis & naufragium patientibus, 204

LIBRI
SEPTIMI DECRETALIUM
TERTII.

Tit. I.
DE vita & honestate Clericorum, 105
II. De Clericis non residentibus in Ecclesia, vel præbenda, 108
III. De spoliis Clericorum, 115
IV. De Comitibus Palatinis, 121
V. De Magistris & Doctoribus, 122
VI. De Medicis, 124
VII. De Conciliis, 126
VIII. De celebratione Missarum, & sacramento Eucharistiæ, & divinis officiis, 132
IX. De reliquiis & veneratione sanctorum, 135
X. De juramentis & jurisjurandi obligatione, 137
XI. De treuga & pace, 138
XII. De votis & votorum professione, 141
XIII. De gratiis & dispensationibus, *ibid.*
XIV. De indulgentiis, 143
XV. De quæstorum tollendo abusu, 144

Index Titulorum Septimi Decretalium .

XVI. De Decimis .	147	<i>stianos auxiliantur.</i>	175
XVII. De religiosis domibus, & montibus pietatis .	<i>ibid.</i>	III. De hæreticis, & schismaticis .	176
XVIII. De Regularibus, & religiosis extra claustra vagantibus .	152	IV. De libris prohibitis .	193
XIX. De Monialibus .	157	V. De libellis famosis .	199
LIBRI SEPTIMI DECRETALIIUM QUARTI.			
Tit. I.			
D E matrimoniis, & sponsalibus .	161	VI. De sacrilegis .	201
II. De consanguinitate, & affinitate .	164	VII. De blasphemis & aleatoribus .	202
LIBRI SEPTIMI DECRETALIIUM QUINTI.			
Tit. I.			
D E Judæis .	167	VIII. De homicidis, & bannitis .	204
II. De his, qui infidelibus adversus Christi-		IX. De falsis, & falsum exponentibus .	214
		X. De ambitu .	217
		XI. De simoniacis, & ne quid detur, vel exi-	
		gatur .	222
		XII. De maleficis, & incantatoribus .	225
		XIII. De testibus .	230
		XIV. De monetarum tonsoribus .	231
		XV. De lenonibus .	<i>ibid.</i>
		XVI. De concubinariis, & fornicatoribus .	232
		XVII. De duello, & duellum permittentibus .	233
		XVIII. De taurorum, & aliorum animalium	
		agitatione, & pugna .	235

SEPTIMI
DECRETALIIUM
LIBER PRIMUS.

TITULUS I.
DE SUMMA TRINITATE, ET FIDE
CATHOLICA.
CAP. I.
Trinitatem personarum in unitate substantiæ, Christi divinitatem, ejusque de Spiritu Sancto in utero Virginis Mariæ conceptionem profectur fides Catholica.

Cum quorundam hominum pravitas, atque iniquitas eousque nostris temporibus processerit, ut ex illis, qui a Catholica fide aberrant, & desciscunt, plurimi quidem non solum diversas hæreses profiteri, sed etiam ipsius fidei fundamenta negare præsumant, & eorum exemplo multos in interitum animæ deducant: Nos cupientes pro nostro pastoralis officio, & charitate hujusmodi homines, quantum cum Deo possumus, a tam gravi, & pestilenti errore avocare, ac cæteros, ne in talem impietatem labantur, paterna severitate admonere, omnes & singulos, qui hætenus asseruerunt, dogmatizarunt, vel crediderunt, Deum omnipotentem non esse Trinum in personis, & incomposita omnino, indivisæque unitate substantiæ, in unum unamet simplici divinitatis essentia. Aut Dominum nostrum Jesum Christum non esse verum Deum, ejusdem substantiæ per omnia cum Patre, & Spiritu Sancto, aut eundem secundum carnem non esse conceptum in utero beatissimæ, semperque Virginis Mariæ de Spiritu Sancto, sed sicut cæteros homines ex semine Joseph. Aut eundem Dominum, ac Deum nostrum Jesum Christum non subivisse acerbissimam crucis mortem, ut nos & a peccatis, & æterna morte redimeret, & patri ad vitam æternam reconciliaret. Aut eandem beatissimam Virginem Mariam non esse veram Dei matrem, nec perstitisse semper in virginitatis integritate, ante partum scilicet, in partu, & perpetuo post partum. Ex parte omnipotentis Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti Apostolica auctoritate requirimus, & monemus, quatenus intra spatium trium mensium a publicatione præsentium in Romana Curia quoad residentes in ea modo infra scripto, extra eam vero quoad alios in illa non residentes modo, & forma per diocesanos statuendis facienda, incipiendorum, quos pro primo, secundo, tertio, ac peremptorio termino, ac monitione canonica eis, & eorum cuilibet assignamus, ab eo-

rum assignatione, dogmatibus, & credulitate hujusmodi, ac quibuscunque aliis in fide prædicta erroribus, in quos hætenus lapsi sunt, resipuisse, & ad unitatem Ecclesiæ redeundo, assertionum dogmata, & credulitatem, ac alios errores hujusmodi in manibus inquisitorum hæreticæ pravitatis civitatum, & locorum, in quibus ad præsens degunt, realiter, & cum effectu abjurasse, & infra alios tres menses a die abjuratiōis hujusmodi inchoandos, de eadem abjuratiōe venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, distæ hæreticæ pravitatis Inquisitoribus generalibus plenam fidem fecisse debeant. Et cum hujusmodi errores tam graves, & nefandi sint, ut illi, qui in eos decidunt, excusationem non habeant, sed subversi potius, atque immanes, quam hæretici merito dici possint, hac nostra perpetuo valitura constitutione sancimus, quod tam illi, qui hætenus in ipsos errores, vel eorum aliquem lapsi sunt, & infra prædictum terminum non resipuerint, & ea, quæ supra diximus, non adimpleverint, quam omnes, & singuli alii, qui in futurum in illos, vel illorum aliquem quomodolibet prolabantur, cujuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, pro subversis, & elapsis in hæresim haberi, & ut relapsi Curia seculari tradi, & per ipsam Curiam debitæ poenitentis in relapsos statutus puniri possint, in omnibus, & per omnia perinde ac si vere, & realiter in hæresim relapsi essent, & eos relapsos esse constaret. Dat. Rom. sept. Id. Aug. MDLV.

CAP. II.
Fidei, & religionis Christianæ assertio tuetur adversus Græcorum errores de processione Spiritus Sancti a Patre, & Filio, & de reliquis doctrinæ Catholicæ capitibus.
Eugenius IV. in Concilio Florentino.
Convenientes Latini, & Græci in hac sacrosancta Eumenica Synodo, magno studio invicem usi sunt, ut inter alia, etiam articulus ille de divina Spiritus Sancti processione summa cum diligentia, & assidua inquisitione discuteretur. Prolatis vero testimoniis ex divinis scripturis, plurimisque auctoritatibus sanctorum Doctorum orientalium, & occidentalium: aliquibus quidem ex Patre, & Filio, quibusdam vero ex Patre per Filium procedere dicentibus Spiritum Sanctum, & eandem intelligentiam aspicientibus omnibus sub diversis vocabulis, Græci quidem asseruerunt, quod id, quod dicunt, Spi-

^a L. 1. l. 2. §. 1. C. eod. Vigil. advers. Eutyech. ^b Antidicomaritas intelligit: Epiphani. lib. 3. Chares. tom. 2. hæres. 78. 2. §. 2. C. eod.

^a Græci negantes processionem Spiritus Sancti a Patre, & Filio contra Latinos, & quatuor Concilia. l. 7. §. 4. C. eod. maximas turbas in Ecclesia excitaverunt. Vid. Hug. Eteriarum. Athan. in symbol. & lib. hujus argumenti.